

EESTI LEADER LIIT

Ülevaade 2018. a. tegevustest

Juhatus

- Valdek Haugas - Virumaa Koostöökogu (esimees)
- Tiit Rüütli - Põlvamaa Partnerluskogu
- Silva Anspal - Järva Arengu Partnerid
- Karl Õmblus - Võrtsjärve Ühendus
- Rafael Milerman - Lääne-Harju Koostöökogu
- Jüri Saar - Saarte Koostöökogu (alates 13.12.2018)
- Endla Mitt - Piiriveere Liider (alates 13.12.2018)

Töötajad

Eesti Leader Liidul on 1 töötaja.

Aastatel 2012-2017 oli liidu tegevjuht Piret Leskova, alates 2018. a. märtsist Triin Kallas.

Töörühmad

Liidu peamiseks koostöövormiks on ➡ [Töörühmad ja tegevusgruppide esindajad töörühmades](#)

Ühendame, esindame, arendame

Eesti Leader Liidu eesmärk on ühendada LEADER tegevusgrupe ja kaitsta LEADER tegevusgruppide huve ning toetada LEADER tegevusgruppide tasakaalustatud teadmispõhist arengut.

Missioon

Käesoleval hetkel on meie tegevuse fookuses LEADER lähenemise tulevik järgmisel EL programmiperioodil alates 2021. aastast. Kas Eesti võtab kasutusele Kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi ehk multifondid? Taotleme läbirääkimistel kohalikele kogukondadele lisaks maaelu- ja kalanduspoliitikale suuremat otsustusõigust ka sotsiaal- ja regionaalpoliitikas.

[Eesti Leader Liidu põhikiri](#)

Dokumendid

Majandusaasta aruanded:

➔ [Majandusaasta aruanne 2015](#)

➔ [Majandusaasta aruanne 2016](#)

➔ [Majandusaasta aruanne 2017](#)

➔ [Majandusaasta aruanne 2018](#)

Üldkoosolekud, juhatuse koosolekud, töörühmade koosolekud

➔ [protokollid ja memod](#)

Esindamine

Eesti Leader Liidu esindajad komisjonides:

Valdek Haugas	MAK 2014-2020 juhtimiskomisjon; <u>PõKa 2030</u> ; Strateegia Eesti 2035
Silva Anspal	<u>PõKa 2030</u> asendusliige
Rafel Milerman	MAK 2014-2020 seirekomisjon
Kristiina Tammets	<u>ELARD</u> asepresident; <u>Rural Networks' LEADER/Community-Led Local Development permanent subgroup</u>
Reet Kokovkin	Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020 seirekomisjon
Tiina Ivask	PRIA klientide nõukoda
Kadri Tillemann	Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
Triin Kallas	<u>Kodanikuühiskonna programm 2021- 2030</u> ; <u>Rural Networks' Assembly</u>

Kohtumised 2018

Leader tegevusgruppide tegevuspõhimõtteid ja Kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodit tutvustavad kohtumised, ühiste kavatsuste kokkuleppe ettevalmistamine:

Partner/koht/asutus	Aeg	Viide uudisele	Liitu esindasid
Eesti Külaliikumine Kodukant	15. märts	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda	29. märts		Tammets
Kalanduse algatusrühmad	12. aprill	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	12. aprill, 19. aprill	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Rahandusministeerium, riigihalduse minister	24. aprill	uudis	Haugas, Õmblus, Kallas
Riigikogu maaelukomisjon	07. mai	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Maaeluminister	14. mai	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Rahandusministeerium, asekanter	15. mai	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Eesti Linnade ja Valdade Liit	18. juuni	uudis	Haugas, Tammets, Kallas
Rahandusministeerium, regionaalarengu osakonna juhataja	5. juuli	uudis	Haugas, Kaljuste, Kallas
Maaeluministeerium	11. september, 17. detsember		Haugas, Kallas

Ühiste kavatsuste kokkulepe
kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi rakendamiseks
Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide toel

Eesti Leader Liidu (kaas)korraldatud sündmused 2018

Sündmus	Aeg	Viide uudisele	Koht
LEADER/CLLD Seminar "Kogukonna juhitud kohalik areng Euroopas ja Eestis 2021-2027"	17. mai	uudis	Maaeluministeerium, Tallinn
Kogemusreis "Üllatav Läti LEADER"	22.-24. mai	uudis	Põhja-Läti
Arvamusfestivali Ääreala arutelu "Eurotoetuste vähenemine – väljakutse kogukondadele"	10. august	uudis	Paide, Järvamaa
LEADER suveseminar "Säästev kogukond!"	14.-15. august	uudis	Hiiumaa
Piirkondlik seminar Saaremaa ja Hiiumaa partnerorganisatsioonidega	24. september	uudis	Aste, Saaremaa
Piirkondlik seminar Kagu-Eesti partnerorganisatsioonidega	16. oktoober	uudis	Taevaskoda, Põlvamaa
Piirkondlik seminar Ida- ja Lääne-Virumaa partnerorganisatsioonidega	21. november	uudis	Kiviõli, Ida-Virumaa
LEADER visioonikonverents „Kuidas kohapeal arukalt otsustada?“	5. detsember 2018	uudis	Jäned, Lääne-Virumaa
Eesti Leader Liidu arengupäevad	12.-13. detsember	uudis	Pärnu

Meedia

Olulisemad meediakajastused:

- ➡ **Reporteritund Vikerraadios:** [Kuhu on läinud LEADER-meetme maaelutoetused?](#) 19. juuni 2018
- ➡ **Arvamusfestival Paides:** Eesti Leader Liidu korraldatud arutelu "[Eurotoetuste vähenemine - väljakutse kogukondadele](#)"
- ➡ **Koostööleppe allkirjastamine:** [Kolm suurt organisatsiooni soovivad ühiselt maaelupoliitikat kujundada](#) - Delfi uudis 04.12.2018

Eesti Leader Liidu 2018. aasta tegevusaruanne

Kokkuvõte

2018. aastal on organisatsioon toimiv, seistes aktiivselt Eesti maaelu arendamises Leader- põhimõtete hoidmise ja Leader-meetme kvaliteetse rakendamise eest. Igapäevaselt tehti koostööd mitmete partneritega, et laiendada kogukonnameetodi kogemust ja anda kogukondadele rohkem õigusi piirkondlike strateegiate planeerimiseks ja täitmiseks järgmisel rahastusperioodil.

Liidu **liikmeks** on 31.12.2018 seisuga 20 kohalikku LEADER tegevusgruppi. 2018. a. jooksul suurenes liikmete arv 1 võrra.

Eesti Leader Liidu **juhtimisorganiteks** on üldkoosolek ja juhatus.

2018. aastal toimus kaks üldkoosolekut — 18. juunil ja 13. detsembril.

2018. aastal toimus 8 juhatuses koosolekut. Juhatuses liikmetele 2018. aastal hüvitist ei makstud.

Alates 2014. aasta veebruarist on Eesti Leader Liidus ametis tegevjuht. 2018. aasta algul toimus tegevjuhi konkurss, uus töötaja asus tööle 05.03.2018 (1,0 kohta). Aasta esimesel kolmel kuul, kui tegevjuhi ametikoht oli osaliselt täitmata, oli ametis projektijuht koormusega 0,7 kohta.

2018. aastal jätkasid Eesti Leader Liidu esindajad osalemist MAK 2014-2020 juhtimiskomisjonis, MAK 2014-2020 seirekomisjonis, ELARDi (Euroopa LEADER Ühendus Maaelu Arengu) juhatuses, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees asendusliikmena, Maaeluvõrgustiku koostöökojas ning Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020 elluviimist koordineerivas töörühmas. Lisandusid esindusfunktsioonid Põllumajanduse ja Kalanduse arengukava 2030 koostamise juhtrühmas, strateegia Eesti 2035 koostamise töörühmas, Euroopa Maaeluvõrgustike assambleel ning Kodanikuühiskonna programm 2021-2030 juhtrühmas. Eesti Leader tegevusgruppide esindaja on ka PRIA klientide Nõukoja liige. 2018. aastal jätkus ka Eesti Leader Liidu esindaja Kristiina Tammetsi ELARD asepresidentuur. Lisaks sellele esindab ta Eesti tegevusgruppe Euroopa Maaeluvõrgustiku alalises töögrupis "LEADER ja Kogukonna juhitud kohalik areng".

5. detsembril 2018 sõlmiti kolmepoolne Ühiste kavatsuste kokkulepe kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodi rakendamiseks Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide toel. Lepingu partneriteks on Eesti Külaliikumine Kodukant Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda ning see jääb liituda soovijatele avatuks. Leppe eesmärgiks on on maakogukondade võimekuse suurendamine laiapõhjalise koostöö ja kaasamise kaudu vastavalt kogukonna juhitud kohaliku arengu meetodile (CLLD). Ühiselt antakse Riigikogule ja valitsusele teada, et juba toimivad võrgustikud ja aktiivsed inimesed on valmis võtma suuremat vastutust kohaliku elu, kogukondlike teenuste ja ettevõtluse korraldamisel, riigi poolt oodatakse seadusandlikke raame ja suuremat usaldust.

CLLD ehk kogukonnameetodi ja multifondide 2020+ rakendamise teemaga tegeleti Eesti Leader Liidus läbivalt terve aasta jooksul. Vastavasse töörühma kutsuti osalema ka koostööpartnerite esindajaid (kalandusvõrgustik, MAK võrgustik, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Kodukant, EPKK) ning toimus 6 töörühma koosolekut. Kokkuvõtted töörühmade aruteludest on avalikult kättesaadavad leaderliit.eu koosolekute rubriigis.

Kogukonnameetodi ja multifondide toimimise kogemusi teistes Euroopa riikides tutvustati Riigikogu maaelukomisjonis ja rahandusministeeriumis kolmel erineval kohtumisel. Läbirääkimised riigiasutustega jätkuvad. Kogukonnameetodi võimalused olid peamiseks aruteluteemaks ka Eesti Leader Liidu (kaas)korraldatud üritustel.

2018. aastal pöördus Eesti Leader Liit maaeluministeeriumi poole mitmel korral, otsides lahendusi LEADER maastikul tekkinud kitsaskohtadele, mis pidurdasid või kitsendasid tegevusgruppide igapäevatööd. Kahel korral koondasime tegevusgruppide ettepanekuid LEADER määruse muutmise osas ning esitasime maaeluministeeriumile kommentaare ja ettepanekud Põllumajanduse ja kalanduse arengukava 2030 mustandile. Korduvalt pöördusime ühiste ettepanekute või küsimustega ka PRIA juhtkonna poole. Toimusid regulaarsed kohtumised maaeluministeeriumi maaelupoliitika ja analüüsi osakonna töötajatega infovahetuseks ja jooksvate probleemide lahendamiseks.

Koostöö- ja ühisprojektid

Olulisel kohal on koostöö Maaeluvõrgustikuga ehk Põllumajandusuuringute keskuse maaelu võrgustikutöö osakonnaga. Mais 2018 korraldati ühiselt kolmepäevane kogemusreis “Üllatav Läti LEADER”, millel oli 25 osalejat Eesti tegevusgruppidest, ning augustis kahepäevane LEADER tegevusgruppide suveseminar, mille esimese õhtu sisustas Leader Liidu kohalike suupistete konkurss. Märtsis 2018 sõlmitud koostöölepingu alusel kattis Põllumajandusuuringute keskus ELARDi Eesti asepresidentuuriga seotud isikute rahvusvahelistel üritustel osalemise sõidu- ja majutuskulud 2018. aastal 3500 euro ulatuses.

2018. a. liitus Eesti Leader Liit rahvusvahelise koostööprojektiga ACCESS'R, mida veab LEADER France eesmärgiga koguda ja levitada kogemusi innovatiivsete avalike teenuste kohta maapiirkondades. Teised osalevad riigid: Prantsusmaa, Ungari, Hispaania, Bulgaaria ja Rumeenia.

Eesti Leader Liit kuulub ka kahe 2019. aastal toimuva suurürituse korraldajate juhtgruppi: 10.-13. septembril toimub Pärnumaal LINC – Leader Inspired Network Community - rahvusvaheline konverents, kuhu oodatakse üle 300 osaleja, ning 28. septembril esmakordsel Üle-eestiline maal elamise päev, mis on suunatud maaelu turundamisele ja kohalike teenuste tutvustamisele Eestimaa elanikele.

Novembris 2018 viidi liikmete hulgas läbi **rahuloluuring** ning ootuste ja vajaduste kaardistus. Üldine rahulolu liidu tegevuste ja sisekommunikatsiooniga oli kõrge, kitsaskohtadena toodi esile asjaolu, et 6 LEADER tegevusgruppi ei ole siiani liikmeks astunud ega ühistevestesse panustanud.

Eesti Leader Liidu arengupäevadel 12.-13. detsembril 2018 valmis ühistöös ideekavand Liidu kui huvikaitsja positsiooni tugevdamiseks ja tegevusgruppide enesehindamise läbiviimiseks. Kavandatava arenguprogrammi sihiks on tugevdada ühtsustunnet võrgustikus läbi kovisiooni ja ühistevestuste.

Eesti Leader Liidul on kavas ka 2019. aastal jätkata ELL tööühmade praktikat, koostööd seniste partneritega, propageerida kogukonnameetodi kasutamist, laiendada liikmeskonda, ning jätkuvalt ühendada, esindada ja arendada kõiki Eesti LEADER tegevusgruppe.

Lisaks: ELARDi asepresidendi 2018. aasta tegevuste ülevaade

Kokkuvõtte koostas Triin Kallas, ELL tegevjuht